

Udskriftsdato: 2. januar 2026

VEJ nr 9486 af 01/07/2024 (Historisk)

Vejledning om intern overvågning for netvirksomheder

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer: Klima-,Energi- og Forsyningstilsynet.,
Forsyningstilsynet,j.nr.(23/00686)

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1468 af 01/12/2025

Vejledning om intern overvågning for netvirksomheder

Denne vejledning erstatter vejledning nr. 9089 af 20/02/2024 og er tilføjet et nyt afsnit 8 om offentliggørelse.

Dette er en vejledning fra Forsyningstilsynet. Vejledningsformen anvendes ved orienterende meddelelser i modsætning til tilfælde, hvor der skal fastsættes bindende retsregler. I vejledninger må der således aldrig fastsættes bindende forskrifter, men blot gives orientering f.eks. om reglers indhold og fortolkning, herunder om praksis, og om reglernes baggrund samt andre oplysninger, der kan have betydning for forståelsen af reglerne og deres anvendelse. I vejledninger kan der også gives oplysninger om, hvordan en bestemt bindende forskrift eksempelvis kan tænkes overholdt.

Indhold

1 Indledning

2 Baggrund

3 Generelt om tiltag

4 Generel forpligtelse

5 Minimumskrav til IO-programmets indhold – specielle krav, der er fælles for store og mindre netvirksomheder

Over 100.000 kunder/store netvirksomheder

Under 100.000 kunder/mindre netvirksomheder

5.1 Habilitet - to uafhængige bestyrelsesmedlemmer

5.2 Tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer

5.3 Adgang til distributionsnettet mv. på ikkediskriminerende vilkår

5.3.1 Adgang til nettet

5.3.2 Vedligeholdelse af nettet

5.3.3 Udbygning af nettet

5.3.4 Netteforbindelse

5.3.5 Netafbrydelse

5.4 Kundekontakt

5.5 Indgåelse af aftaler på markedsmæssige vilkår

5.5.1 Skriftlighed på aftaletidspunktet

- 5.5.2 Markedsmæssige vilkår og dokumentationskrav
- 5.6 Regnskabsmæssig adskillelse
- 5.7 Selskabsmæssig udskillelse
- 5.8 Kommunikation via datahubben
- 5.9 Dataadskillelse
- 5.10 Kommercielt følsomme oplysninger - modtaget fra andre
- 5.11 Forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger om netvirksomhedens egne aktiviteter
- 5.12 Ikkediskriminerende adgang til data
- 5.13 Netvirksomhedens særskilte identitet
- 5.14 Kontrol af IO-programmet og beskrivelse af øvrige forhold i programmet
- 6 Særlige krav til netvirksomheder med over eller under 100.000 kunder
 - 6.1 Specielle minimumskrav til IO-programmet for netvirksomheder med over 100.000 kunder
 - 6.1.1 Habilitet – ad direktion, ledende medarbejdere, og bestyrelsesmedlemmer
 - 6.1.2 Ledelsespersoners uafhængighed i forhold til erhvervsmæssige interesser
 - 6.2 Specielle minimumskrav til IO-programmet for netvirksomheder med under 100.000 kunder
 - 6.2.1 Adskilte bestyrelsesmøder under andet formandskab
 - 6.2.2 Direktør afsætter tid til opretholdelse af netvirksomheden som separat virksomhed
- 7 Gennemførelse og kontrol af programmet - overvågningsansvarlig
 - 7.1 Gennemførelse og kontrol af programmet
 - 7.2 Den overvågningsansvarlige
 - 7.2.1 Krav om uafhængighed
 - 7.2.2 Den overvågningsansvarliges kvalifikationer
 - 7.2.3 Den overvågningsansvarliges beføjelser
- 8 Offentliggørelse af det interne overvågningsprogram
- 9 Årsberetning
 - 9.1 Krav til årsberetningens indhold
 - 9.2 Formelle krav til årsberetningen
- 10 Ikrafttræden og virkning
- 11 Litteratur og kilder
- Bilag 1- Overblik over eksempler på tiltag

1 Indledning

Denne vejledning handler om, hvilke forhold vedrørende intern overvågning som netvirksomhederne bør være opmærksomme på i forbindelse med bestemmelserne i elforsyningslovens § 20 a¹ og bekendtgørelse om netvirksomheders interne overvågning², herefter IO-bekendtgørelsen.

Da vejledningen relaterer sig til mange nye bestemmelser, er vejledningen i et vist omfang afhængig af, at der skabes en afgørelsespraksis på området. Derfor vil Forsyningstilsynet opdatere vejledningen løbende i takt med, der foreligger ny praksis

2 Baggrund

Elnetvirksomhederne i Danmark (netvirksomhederne) skal i henhold til elforsyningslovgivningen efterleve en række bestemmelser med henblik på at forhindre diskriminerende adfærd. Her iblandt skal selskaberne opstille et program for intern overvågning (herefter IO-program), som beskriver selskabernes tiltag for at forhindre diskriminerende adfærd og sikre efterlevelsen af lovbestemmelserne herom, jf. elforsyningslovens § 20 a.

Den interne overvågning er en intern kontrolmekanisme til at sikre overholdelse af overvejende adfærdsmæssige krav. Netvirksomheden selv drages til ansvar for at indrette netvirksomhedens processer, således at diskriminerende adfærd i den daglige drift, herunder fra medarbejdernes side, forebygges, og ved at der stilles krav om en uafhængig overvågningsansvarlig, der internt kontrollerer programmet for intern overvågning.

De interne overvågningsprogrammer er således netvirksomhedernes interne redskab til at sikre neutral adfærd og uafhængig ledelse, som er afgørende for at sikre lige konkurrencevilkår på markederne for elhandel og andre konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter.

Energi-, forsynings- og klimaministeren har fastsat nærmere regler om det interne overvågningsprogram i IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder.

Den tidligere bekendtgørelse nr. 2247 af 29. december 2020 om program for intern overvågning for net- og transmissionsvirksomheder blev afløst af IO-bekendtgørelsen nr. 1049 af 27. juni 2022, der implementerede stemmeaftalen af 4. juni 2021 om ”En effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificeringen”.³

I aftalen blev der lagt vægt på, at fordi netvirksomhederne er naturlige monopoler, skal der være sikkerhed for, at beslutninger om netvirksomhedernes forhold alene træffes ud fra hensyn til netvirksomheden og forbrugerne med klar adskillelse til andre selskabsmæssigt forbundne kommercielle aktiviteter.

Herudover skulle en klar adskillelse mellem monopolaktiviteter og andre kommercielle aktiviteter bidrage til at sikre lige konkurrencevilkår og reducere omkostningerne i netvirksomhederne, til understøttelse af lavest mulige forbrugerpriser.

Med aftalen blev der stillet styrkede krav til alle netvirksomheders interne overvågning.

Bestemmelserne om intern overvågning i IO-bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i § 20 a, stk. 3, i elforsyningsloven og gennemfører bl.a. elmarkedsdirektivets artikel 35, stk. 2, litra d, sammenholdt med stk. 4.⁴

Den gældende IO-bekendtgørelse nr. 1615 af 4. december 2023 trådte i kraft 1. januar 2024.

3 Generelt om tiltag

IO-bekendtgørelsen anvender begrebet tiltag.

Med tiltag menes de handlinger, som netvirksomhederne igangsætter og løbende anvender for at sikre, at virksomhederne ikke diskriminerer og ikke favoriserer interesseforbundne parter.

Det er vigtigt, at netvirksomhedernes IO program, herunder beskrivelse af tiltag, ikke alene er en gennemgang af de lovgiver, som skal overholdes, men at der fokuseres på de tiltag og aktiviteter i den enkelte virksomhed, som skal gennemføres for at sikre reglernes overholdelse.

Tiltagene bør ses i sammenhæng med netvirksomhedens generelle kvalitetssikringssystemer, og bør prioriteres på lige fod med systemer og tiltag, der skal sikre kvalitet og regeloverholdelse på andre områder. I den forbindelse skal også tages højde for en tydelig ansvarsplacering for tiltagenes overholdelse.

Eksempler på tiltag, der generelt vil være anvendelige på en række af IO-programmets områder kan være:

- Opstilling af procedurer/instrukser, der på et givent område fastlægger virksomhedernes/medarbejdernes adfærd i situationer, hvor en diskriminerende adfærd kan fremkomme
- Fastsættelse af ansvarlige for gennemførelse/overholdelse af enkelte tiltag eller delelementer i IO-programmet
- Relevante uddannelsestiltag eller kompetencekrav til medarbejderne inden for de arbejdsfunktioner, der er relevante for IO-programmet
- Undervisningstiltag, hvor medarbejderne får en indføring i reglerne om IO

Listen er ikke udtømmende.

Det er vigtigt, at netvirksomheden i IO-programmet beskriver indholdet af de anvendte tiltag specifikt inden for hvert emne.

Netvirksomhederne kan vælge om, tiltagene skal fremgå direkte af det interne overvågningsprogram eller, om de skal fremgå af et bilag, der henvises til i programmet. I sidstnævnte tilfælde skal bilaget være sammenhængende med det interne overvågningsprogram.

4 Generel forpligtelse

IO-bekendtgørelsen fastsætter en generel forpligtelse for netvirksomheder til at afdække potentielle interessekonflikter, beskrive tiltag for at undgå eller håndtere disse samt beskrive de specifikke forpligtelser, som sikrer opfyldelsen af formålet i det interne overvågningsprogram. Se boks 1.

Boks 1

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheders § 2, stk. 1, 1. og 2. pkt.:

§ 2. Det interne overvågningsprogram skal afdække potentielle interessekonflikter ved drift og ledelsen af netvirksomheden. Programmet skal beskrive netvirksomhedens tiltag for at undgå eller håndtere sådanne konflikter og forhindre diskriminerende adfærd, herunder beskrive de specifikke forpligtelser, som virksomhedens ansatte, rådgivere og øvrige personer, som udfører opgaver for virksomheden, er underlagt for at opfylde det i § 1 nævnte formål.

Netvirksomheden har pligt til løbende at have fokus på at agere som en uafhængig enhed, der optræder neutralt over for andre aktører, navnlig konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter, som netvirksomheden er selskabsmæssigt forbundet med, for dermed at undgå risiko for diskrimination. Netvirksomheden skal løbende efterprøve sine interne procedurer, instrukser m.v., for at sikre et tilstrækkeligt dækkende overvågningsprogram til at forhindre diskriminerende adfærd.

Forpligtelsen gælder ikke alene i forhold til aktører, som netvirksomheden er koncernforbundet med, men også i forhold til bredere selskabsmæssige forbindelser, eksempelvis fordi den koncern, som netvirksomheden indgår i, ejer en minoritetsandel af aktierne i en elhandelsvirksomhed.

5 Minimumskrav til IO-programmets indhold – specielle krav, der er fælles for store og mindre netvirksomheder

IO bekendtgørelsen stiller på nogle områder krav, der er fælles for netvirksomheder med over og under 100.000 kunder og på andre områder forskellige krav til netvirksomheder med over og under 100.000 kunder.

Over 100.000 kunder/store netvirksomheder

Ud over de tilfælde, hvor netvirksomheden alene har 100.000 eller flere tilsluttede elkunder er der også tale om de situationer, hvor den eller de samme fysiske eller juridiske personer udøver kontrol over en netvirksomhed og andre netvirksomheder, som tilsammen har 100.000 eller flere tilsluttede elkunder. Se boks 2.

Boks 2

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder § 2, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2:

§ 2.

...

Som minimum skal det interne overvågningsprogram opfylde de indholdsmæssige krav efter stk. 2 eller 3.

Stk. 2. Det interne overvågningsprogram for en netvirksomhed, der alene eller sammen med en eller flere andre netvirksomheder, som den eller de samme fysiske eller juridiske person eller personer udøver kontrol over, har 100.000 eller flere tilsluttede elkunder, skal som minimum beskrive de i bilag 1 opførte tiltag, herunder specifikke forpligtelser, jf. stk. 1, som skal være egnede til at forhindre diskriminerende adfærd.

Kontrolbegrebet er defineret i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 2, nr. 16, og det er samme kontrolbegreb, der lægges til grund i IO-bekendtgørelsen. Læs i øvrigt mere om kontrolbegrebet i afsnit 3 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsens kapitel 2, 3 og 12.

De nævnte netvirksomheder betegnes herefter som **store netvirksomheder**.

Under 100.000 kunder/mindre netvirksomheder

For netvirksomheder, der alene eller sammen med andre netvirksomheder, som den eller de samme fysiske eller juridiske personer udøver kontrol over, har under 100.000 tilsluttede elkunder gælder en række specielle emner. Se boks 3.

Boks 3

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheders § 2, stk. 1, 3. pkt., og stk. 3:

§ 2.

...

Som minimum skal det interne overvågningsprogram opfylde de indholdsmæssige krav efter stk. 2 eller 3.

...

Stk. 3. Det interne overvågningsprogram for en netvirksomhed, der ligger under den grænse på 100.000 tilsluttede elkunder, som er nævnt i stk. 2, skal som minimum beskrive de i bilag 2 opførte tiltag, herunder specifikke forpligtelser, jf. stk. 1, som skal være egnede til at forhindre diskriminerende adfærd.

Disse netvirksomheder betegnes herefter som **mindre netvirksomheder**.

5.1 Habilitet - to uafhængige bestyrelsesmedlemmer

IO-programmet skal som hovedregel indeholde tiltag, der sikrer opfyldelsen af de udvidede habilitetskrav om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer. Se boks 4.

Boks 4

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 2, og Bilag 2, nr. 1:

2) De tiltag, der skal sikre, at kravet om 2 uafhængige bestyrelsesmedlemmer, jf. § 5, stk. 4, i netvirksomhedsbekendtgørelsen, er opfyldt. Dette punkt kan undlades, hvis netvirksomheden er omfattet af undtagelsen i § 8 i netvirksomhedsbekendtgørelsen og har underrettet Forsyningstilsynet herom.

...

1) De tiltag, der skal sikre, at kravene om bestyrelsens habilitet, jf. § 7, stk. 1-3, i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhed (netvirksomhedsbekendtgørelsen), overholdes. Dette punkt kan undlades, hvis netvirksomheden er omfattet af undtagelsen i § 8 i netvirksomhedsbekendtgørelsen og har underrettet Forsyningstilsynet herom.

Reglerne indebærer et forbud mod personsammenfald, således at de to uafhængige bestyrelsesmedlemmer ikke direkte eller indirekte må deltage i driften eller ledelsen af en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der varetager visse kommercielle aktiviteter.

Undtagelse

En netvirksomhed behøver ikke at beskrive tiltag til sikring af overholdelsen af de udvidede habilitetskrav til mindst to bestyrelsesmedlemmer i det omfang, netvirksomheden er omfattet af undtagelsen i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 8 og har underrettet Forsyningstilsynet herom. Det skal fremgå af IO-programmet såfremt netvirksomheden er omfattet af undtagelsen.

Læs yderligere om kravene, undtagelserne og hvilke kommercielle aktiviteter, der er tale om i afsnit 3.1.1.2, afsnit 3.1.3, afsnit 3.1.4, afsnit 4.1.1 og afsnit 4.1.2 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen. Se også nedenfor i afsnit 6.1.1.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at kravet om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer bliver overholdt

- Procedurer for udnævnelser af bestyrelsesmedlemmer i forhold til kravet om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer.

- Retningslinje for, hvem der har ansvar for, at der ikke er personsammenfald mellem bestyrelsen i netvirksomheden og bestyrelsen i de relevante selskabsmæssigt forbundne virksomheder, der f.eks. varetager elhandel og hvor ofte der følges op på dette.
- Erklæring fra mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer i forbindelse med udnævnelse fremsendes til den overvågningsansvarlige.

5.2 Tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer

Netvirksomhederne skal iværksætte tiltag, der skal være egnede til at sikre, at bestyrelsen for netvirksomheden samlet har tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed efter lov om elforsyning og regler fastsat i medfør af loven, herunder for sikring af uafhængig varetagelse af netvirksomhed og neutral adfærd. Se boks 5.

Boks 5

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 3, og Bilag 2, nr. 2:

3) De tiltag, der skal sikre, at kravet om, at bestyrelsen samlet skal have tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed i medfør af lov om elforsyning og regler fastsat i medfør af loven, herunder for sikring af uafhængig varetagelse af netvirksomhed og neutral adfærd, opfyldes, jf. § 5, stk. 6, i netvirksomhedsbekendtgørelsen.

...

2) De tiltag, der skal sikre, at kravet om, at bestyrelsen samlet skal have tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed i medfør af lov om elforsyning og regler fastsat i medfør af loven, herunder for sikring af uafhængig varetagelse af netvirksomhed og neutral adfærd, opfyldes, jf. § 7, stk. 4, i netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Dette krav til den samlede viden hos medlemmerne af bestyrelsen af en netvirksomhed har samme indhold i relation til bestyrelsen for en mindre netvirksomhed som for bestyrelsen for en stor netvirksomhed. Dog skal netvirksomheden være opmærksom på, at der er visse forskelle mellem de lovgivningsmæssige rammer, der gælder for store henholdsvis mindre netvirksomheder.

Der skal iværksættes tiltag, der sikrer, at bestyrelsen samlet har tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer til, at den

- kan udstede direktiver til direktionen om, at direktionen i sin ledelse skal sikre, at netvirksomheden overholder lovgivningen
- kan afkræve redegørelser fra direktionen for netvirksomhedens efterlevelse af lovgivningen, og gennemskue og udfordre disse redegørelser

Se mere om det nærmere indhold af kravet om tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer i afsnit 3.2.1 og afsnit 4.2.1 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Eksempler på tiltag der er egnede til at sikre, at kravet, om at bestyrelsen samlet skal have tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer, bliver overholdt

- En løbende vurdering foretaget af den overvågningsansvarlige af, om den samlede bestyrelse besidder tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer for varetagelse af netvirksomhed, herunder ved udskiftning af medlemmer i bestyrelsen.
- Erklæringer fra medlemmer af og kandidater til bestyrelsen i forhold til kendskab/forståelse af de lovgivningsmæssige rammer.
- Undervisning, hvor kandidater til bestyrelsen får en indføring i lovgivningen, samt hvor bestyrelsesmedlemmer løbende holdes opdateret.

5.3 Adgang til distributionsnettet mv. på ikkediskriminerende vilkår

Netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der skal være egnede til at sikre, at adgangen til distributionsnettet sker på lige vilkår for alle. Netvirksomhederne skal også iværksætte tiltag, der sikrer, at nettets brugere ikke bliver forskelsbehandlet ved gennemførelsen af vedligeholdelses- og udbygningsarbejder. På samme måde skal samtlige nettets brugere have lige vilkår ved gennemførelse af virksomhedernes opgaver, herunder ved nettilslutning og netafbrydelse. Se boks 6.

Boks 6

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 5, og Bilag 2, nr. 5 [(indeholder begge følgende enslydende bestemmelse)]:

5) De tiltag der skal sikre, at adgangen til virksomhedens net sker på ikkediskriminerende vilkår; og at vedligeholdelse og udbygning af nettet samt virksomhedernes opgaver, herunder

vedrørende nettilslutning og netafbrydelse, gennemføres på en ikkediskriminerende måde i forhold til nettets brugere.

Da der i IO-bekendtgørelsen er nævnt flere forskellige forhold om adgang mv. til nettet, kan det være hensigtsmæssigt at behandle disse hver for sig i IO-programmet. Det er dog ikke et krav.

5.3.1 Adgang til nettet

IO-programmet skal beskrive, hvordan netvirksomheden sikrer, at netadgang for alle nettets brugere sker på en transparent måde og på lige vilkår, dvs. at den f.eks. ikke må favorisere koncernforbundne elhandelsselskaber eller bestemte slutkundegrupper – hverken direkte eller indirekte på grundlag af usaglige hensyn.

Eksempler på tiltag der er egnede til at sikre, at adgangen til distributionsnettet sker på lige vilkår for alle.

- Processer, der sikrer at adgang, tilslutning, afbrydelse samt vedligeholdelse og udbygning af nettet sker efter de til enhver tid godkendte tilslutningsbestemmelser for netvirksomheden og gældende lovgivning, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i dette.

5.3.2 Vedligeholdelse af nettet

Netselskabet skal beskrive hvilke tiltag, der sikrer, at der ikke sker diskriminering af nettets brugere f.eks. i forhold til geografisk beliggenhed. En bruger må f.eks. ikke nedprioriteres med baggrund i usaglige hensyn.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at en gennemførelse af vedligeholdelse af nettet sker på en ikkediskriminerende måde

- Processer, der sikrer at adgang, tilslutning, afbrydelse samt vedligeholdelse og udbygning af nettet sker efter de til enhver tid godkendte tilslutningsbestemmelser for netvirksomheden og gældende lovgivning, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i dette.
- Faste periodiske vurderinger af vedligeholdelsesniveau, herunder hvem der er ansvarlig for at følge op på vurderingen.
- Objektive måltal for hastighed for reparationer, herunder processer, der sikrer, at medarbejdere, der er involveret har kendskab til disse.

- Fastlagte processer for information om vedligeholdelsesarbejde til kunderne, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i disse.

5.3.3 Udbygning af nettet

Netvirksomhederne skal beskrive, hvilke procedurer og tiltag, der sikrer, at der ikke sker diskriminering af brugeren, således at denne ved udbygning bliver tilsluttet nettet inden for en rimelig frist og endvidere, at eksisterende brugere får transporteret den mængde elektricitet, som de behøver.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at gennemførelsen af en udbygning af nettet sker på en ikkediskriminerende måde

- Faste procedurer for koordinering med myndigheder og andre forsyningsselskaber om udbygning af nye områder, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i disse.
- Periodisk revurdering af nettets dimensionering, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i dette.
- Faste procedurer for udbygning ud fra objektive kriterier, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i dette.
- Processer, der sikrer at adgang, tilslutning, afbrydelse samt vedligeholdelse og udbygning af nettet sker efter de til enhver tid godkendte tilslutningsbestemmelser for netvirksomheden og gældende lovgivning, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i dette.

5.3.4 Netttilslutning

Her skal netvirksomhederne beskrive, hvilke procedurer der sikrer, at der ikke sker diskriminering af brugeren ved netttilslutning.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke sker diskriminering af nettets brugere ved netttilslutning

- Faste procedurer ved tilslutninger, der er fastsat af netvirksomheden, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i disse.
- Servicemål for behandlingstider for tilslutninger, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i disse.
- Processer, der sikrer at adgang, tilslutning, afbrydelse samt vedligeholdelse og udbygning af nettet sker efter de til enhver tid godkendte tilslutningsbestemmelser for netvirksomheden og gældende lovgivning, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i dette.

5.3.5 Netafbrydelse

Netvirksomheden skal beskrive hvilke procedurer, der sikrer, at der ikke sker diskriminering af brugeren ved forekomst af netafbrydelse.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke sker diskriminering af nettets brugere ved netafbrydelse

- Processer, der sikrer at adgang, tilslutning, afbrydelse samt vedligeholdelse og udbygning af nettet sker efter de til enhver tid godkendte tilslutningsbestemmelser for netvirksomheden og gældende lovgivning, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i dette.
- Faste og objektive procedurer ved nedbrud, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i disse.
- Retningslinjer vedrørende information til kunder og hvilke tiltag der skal iværksættes i tilfælde, hvor netvirksomheden vil være nødt til at afbryde adgang til nettet, herunder at medarbejdere, der er involveret heri er instrueret i disse.

5.4 Kundekontakt

IO-programmet skal indeholde tiltag, der sikrer, at netvirksomheden i sin kundekontakt ikke favoriserer bestemte selskaber og dermed forskelsbehandler på usagligt grundlag. Se boks 7.

Boks 7

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 6, og Bilag 2, nr. 6 [(indeholder begge følgende enslydende bestemmelse)]:

6) De tiltag der skal sikre, at virksomheden i sin kundekontakt ikke favoriserer bestemte selskaber.

Særligt hvis kundekontakten håndteres af medarbejdere, som både håndterer kundekontakt for netvirksomheden og for andre selskaber, skal man være opmærksom på at iværksætte de nødvendige tiltag.

Det bemærkes, at det overvejende udgangspunkt er, at kundekontakten foregår via elhandelsvirksomhederne. Det kan f.eks. være vedrørende elregningen.

Den kundekontakt, der lovligt kan være mellem forbrugeren og netvirksomheden kan f.eks. være om tilslutningsforhold, eller hvis elleverandøren henviser til netvirksomheden, jf. Elforsyningslovens § 72 a, stk. 4, angående nettekniske forhold.

Kundekontakt kan også være netvirksomhedens egen information til kunderne, herunder f.eks. informationsudsendelse fra netvirksomheden, pris-/tarifinformation, udformning af hjemmeside, sociale medier etc.⁵.

Netvirksomheden skal være opmærksom på, at tiltagene skal rette sig mod de forskellige former for kundekontakt, som netvirksomhederne har inden for henholdsvis mundtlig og skriftlig kontakt.

Se i øvrigt nærmere i afsnit 6.4.2.3 og 6.4.2.5 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen om forbud mod adgang til netvirksomhedsdata for medarbejdere, der har direkte kundekontakt.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke sker favorisering af bestemte selskaber ved kundekontakt

- Undervisning i regler vedrørende ikkediskrimination ved kundekontakt.
- Instruks-/procedurebeskrivelser om kundehåndtering, herunder hvilke typer kundekontakt, der må håndteres af netvirksomheden.

5.5 Indgåelse af aftaler på markedsmæssige vilkår

IO-programmet skal indeholde tiltag, der sikrer, at aftaler med andre virksomheder indgås på markedsmæssige vilkår, samt tiltag, der sikrer, at aftaler foreligger skriftligt på aftaletidspunktet. Endvidere skal netvirksomheden beskrive de tiltag, der skal sikre overholdelse af dokumentationskravene i medfør af kapitel 12 i netvirksomhedsbekendtgørelsen. Se boks 8.

Boks 8

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 7, og Bilag 2, nr. 7 [(indeholder begge følgende enslydende bestemmelse)]:

7) De tiltag der skal sikre overholdelse af kravet om, at aftaler, som virksomheden indgår med andre virksomheder, skal indgås på markedsmæssige vilkår samt foreligge skriftligt på aftaletidspunktet, jf. § 46, stk. 1 og 2, i lov om elforsyning, og de tiltag, der skal sikre overholdelse af dokumentationskravene i medfør af kapitel 12 i netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Det bemærkes, at det som udgangspunkt må lægges til grund, at de aftaler, som netvirksomhederne indgår med ikke interesseforbundne selskaber, er indgået på vilkår, der er bestemt af markedet på tidspunktet for aftaleindgåelsen - altså er indgået på markedsmæssige vilkår, hvis der ikke er andre forhold, der taler mod dette. Disse eksterne aftaler er dog også omfattet af ordlyden i § 46, stk. 1 og 2, i lov om elforsyning, hvorfor disse aftaler også skal tænkes ind i tiltagene anført i netvirksomhedens IO-program.

5.5.1 Skriftlighed på aftaletidspunktet

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at aftaler foreligger skriftligt på aftaletidspunktet

- Procesbeskrivelse - evt. systemunderstøttet- indeholdende en tydelig ansvarsplacering i netvirksomheden (også i forhold til uddelegering til f.eks. advokat eller revisor) i forhold til at sikre, at virksomhedens aftaler foreligger skriftligt på aftaletidspunktet.

5.5.2 Markedsmæssige vilkår og dokumentationskrav

Markedsmæssige vilkår vil sige på samme aftalevilkår, som hvis aftalerne var indgået med uafhængige virksomheder. Der foreligger en lang række krav til dokumentationen for dette.

Se mere om bl.a. dokumentation for markedsmæssigheden i afsnit 5 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at netvirksomhedens aftaler med andre selskaber bliver indgået på markedsmæssige vilkår, og at dokumentationskravene i kapitel 12 i netvirksomhedsbekendtgørelsen overholdes

- Kompetence- og uddannelsestiltag inden for aftaleindgåelse og transfer pricing regelsæt hos de medarbejdere, der er ansvarlige for/involveret i indgåelse af kontrakter.
- Ansvars- og procesbeskrivelse i forbindelse med aftaleindgåelse, hvor interne og eksterne kompetencer inden for transfer pricing involveres, f.eks. advokat, revisor eller netvirksomhedens ansvarlige for dokumentation til Skatteforvaltningen påser markedsmæssigheden og den nødvendige dokumentation.
- Ansvars- og procesbeskrivelser omkring udarbejdelse af oversigt over aftaler med forbundne foretagender for det forudgående år, herunder rettidig indsendelse til Forsyningstilsynet og offentliggørelse på netvirksomhedens hjemmeside.
- Procedurer (herunder undervisning/instruktion af relevante medarbejdere), der sikrer en vurdering af om der foreligger en ekstern aftale, og at der ikke er forhold, der taler mod at denne er markedsmæssig.

5.6 Regnskabsmæssig adskillelse

IO-programmet skal indeholde tiltag, der sikrer overholdelse af kravet om regnskabsmæssig adskillelse. Se boks 9⁶.

Boks 9

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 8, og Bilag 2, nr. 8 indeholder begge følgende enslydende bestemmelse:

8) De tiltag der skal sikre overholdelse af kravet om regnskabsmæssig adskillelse, jf. § 47, stk. 3, i lov om elforsyning samt regler herom udstedt i medfør af lov om elforsyning.

Regler udstedt i medfør af elforsyningsloven kan for det enkelte selskab indeholde bestemmelser om regnskabsmæssig adskillelse. F.eks. § 3 i bekendtgørelse nr. 2246 af 29. december 2020 om undtagelse af anlæg og sideordnede aktiviteter fra elforsyningsloven⁷.

Såfremt netvirksomheden ikke har aktiviteter, der kræver regnskabsmæssig adskillelse, skal dette anføres i IO-programmet.

Eksempler på tiltag, der sikrer overholdelse af kravet om regnskabsmæssig adskillelse, hvor det er påkrævet efter elforsyningslovens § 47, stk. 3, eller andre regler udstedt i medfør af elforsyningsloven

- Der udpeges medarbejdere (eller eksterne kompetencer f.eks. revisorer), der har det overordnede ansvar for den regnskabsmæssige adskillelse af de bevillingspligtige aktiviteter og andre aktiviteter, der skal holdes regnskabsmæssig adskilt.
- Der oprettes særskilte indtægts- og udgiftskonti for hver af de bevillingspligtige aktiviteter virksomheden har.
- Procedurer for løbende opfølgning på, at indtægter og omkostninger er allokeret korrekt.
- Der opstilles regnskab for hver aktivitet.

5.7 Selskabsmæssig udskillelse

IO-programmet skal iværksætte tiltag, der sikrer overholdelse af kravet om selskabsmæssig udskillelse af aktiviteter, som ligger uden for bevillingen. Se boks 10.

Boks 10

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 9, og Bilag 2, nr. 9 indeholder begge følgende enslydende bestemmelse:

9) De tiltag der skal sikre overholdelse af kravet om selskabsmæssig udskillelse af aktiviteter; jf. § 47, stk. 4, i lov om elforsyning.

Netvirksomheder kan som udgangspunkt kun drive de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen. Visse mindre netvirksomheder kan undtagelsesvis drive mindre omfattende virksomhed, som har nær tilknytning til netvirksomhed (tilknyttet aktivitet), og som ligger uden for bevillingen til netvirksomhed.⁸. Herudover skal aktiviteter, som ligger uden for bevillingen, herunder produktion eller handel med elektricitet, udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Såfremt netvirksomheden ikke har aktiviteter uden for bevillingen, skal dette fremgå af programmet.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at kravet om selskabsmæssig udskillelse bliver overholdt

- Procedurer med angivelse af ansvarlige personer for gennemgang af virksomhedens aktiviteter og regnskab i forhold til at sikre overholdelse af krav om selskabsmæssige adskillelse.

5.8 Kommunikation via datahubben

Både store og mindre netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der sikrer, at kommunikation med en elhandelsvirksomhed om forhold, der vedrører et konkret aftagenummer, som hovedregel sker via datahubben i henhold til forskrifter udstedt af Energinet. Se boks 11.

Boks 11

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 10, og Bilag 2, nr. 10 indeholder begge følgende enslydende bestemmelse:

10) De tiltag der skal sikre, at kommunikation med en elhandelsvirksomhed om forhold, der vedrører et konkret aftagenummer, sker via datahubben i henhold til forskrifter udstedt af Energinet, og at direkte kommunikation mellem netvirksomheden og elhandelsvirksomheden om enkelte aftagenumre kun sker i særlige tilfælde fastlagt i Energinets forskrifter, hvor elhandelsvirksomheden har behov for en dialog vedrørende konkrete problemstillinger om målinger, fakturering, afbrydelser eller lignende, jf. § 72 c, stk. 1, i lov om elforsyning.

Hensynet er at sikre, at netselskabet agerer ens over for alle elhandelsselskaber, herunder at der ikke sker diskrimination ved at, et koncernforbundet elhandelsselskab får en fordel.

Kommunikationen via datahubben administreres af Energinet, jf. forskrifter udstedt af Energinet, som kan findes på Energinets hjemmeside (www.energinet.dk).

I særlige tilfælde er det tilladt for netvirksomhederne og elhandelsselskaber at kommunikere direkte med hinanden. Der foreligger sådanne særlige tilfælde, når elhandelsvirksomhederne har behov for en dialog vedrørende konkrete problemstillinger om målinger, fakturering, afbrydelser, genåbning mv. Denne kommunikation administreres også af Energinet, jf. forskrifter udstedt af Energinet. Se yderligere på Energinets hjemmeside.

Eksempler på tiltag, der sikrer overholdelse af kravet om, at kommunikation mellem netvirksomheder og elhandelsvirksomhederne sker via datahubben

- Procedurer for kommunikationen med elhandelsselskaber i overensstemmelse med Energinets til enhver tid gældende forskrifter, og angivelse af ansvarlige for at sikre efterlevelsen af disse.
- Relevante medarbejdere undervises i Energinets forskrifter.
- Etablering af adskilte IT-systemer, hvor der ikke er mulighed for direkte udveksling af informationer med koncerninterne elleverandører.

5.9 Dataadskillelse

Både store og mindre netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der sikrer, at relevante netvirksomhedsdata, holdes og forvaltes adskilt fra anden data (dataadskillelse). Se boks 12.

Boks 12

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 11, og Bilag 2, nr. 11 indeholder begge følgende enslydende bestemmelse:

11) De tiltag der skal sikre, at adgang til netvirksomhedsdata, der indgår i datasystemer, gives i overensstemmelse med reglerne i § 11 i netvirksomhedsbekendtgørelsen. Dette punkt kan undlades, hvis netvirksomheden er omfattet af undtagelsen i § 12 i netvirksomhedsbekendtgørelsen og har underrettet Forsyningstilsynet herom.

Netvirksomhedsdata er kommercielt følsomme oplysninger, som en netvirksomhed modtager i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed, og oplysninger om netvirksomhedens egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige for andre virksomheder, jf. definitionen i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 2, nr. 23.

En netvirksomhed behøver ikke at beskrive tiltag til sikring af overholdelsen af kravene om dataadskillelse i det omfang, netvirksomheden er omfattet af undtagelsen i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 12 og har underrettet Forsyningstilsynet herom. Dette skal dog i givet fald fremgå af IO-programmet.

Læs mere om dataadskillelse i afsnit 6 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen, herunder eksempler på kommercielt (forretningsmæssigt) følsomme oplysninger og forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger samt yderligere inspiration til tiltag.

Pligten til at iværksætte tiltag, der sikrer overholdelsen af de mere specifikke forpligtelser om dataadskillelse i netvirksomhedsbekendtgørelsens får virkning fra den 1. januar 2026.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at kravene om dataadskillelse bliver overholdt

- Netvirksomheden har IT-løsninger, der kan håndtere kravene om dataadskillelse.
- Netvirksomheden udarbejder og vedligeholder en liste over de kommercielt følsomme oplysninger og de forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger, der håndteres i virksomheden og af hvilke personer/brugere.
- Politik for oprettelse, ændring og afvikling af brugernes adgang til systemerne.
- Fastsættelse af instrukser omkring kundekontakt.

5.10 Kommercielt følsomme oplysninger - modtaget fra andre

Netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der sikrer, at kommercielt følsomme oplysninger, som virksomheden modtager under udøvelsen af sin virksomhed, behandles fortroligt. Se boks 13.

Boks 13

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 12, og Bilag 2, nr. 12, indeholder begge følgende enslydende bestemmelse:

12) De tiltag der skal sikre, at kommercielt følsomme oplysninger, som virksomheden modtager under udøvelsen af sin virksomhed, behandles fortroligt, jf. § 84, stk. 8, og § 84 a, stk. 1, i lov om elforsyning, og såfremt sådanne oplysninger kan videregives, at dette sker på en ikkediskriminerende måde. Programmet skal herunder beskrive, hvilke oplysninger, der skal behandles fortroligt, samt de procedurer, der gælder for virksomhedens modtagelse og behandling af disse oplysninger.

Elforsyningslovens § 84, stk. 8, indebærer, at netvirksomheder skal bevare fortroligheden af kommercielt følsomme oplysninger, som modtages i henhold til stk. 6. § 84, stk. 6 indebærer, at netvirksomheder efter anmodning skal meddele andre virksomheder, som kan være andre netvirksomheder, tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at net- og transmissionsvirksomhed kan foregå på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system.

I Elforsyningslovens § 84 a, stk. 1, er anført, at kollektive elforsyningsvirksomheder skal iagttage fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger, som de modtager i forbindelse med udøvelsen af deres virksomhed, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde.

Formålet er at sikre, at netvirksomhederne ikke videregiver kommercielt følsomme oplysninger til andre med det resultat, at f.eks. et bestemt handelsselskab får konkurrencemæssige fordele i forhold til andre handelsselskaber. Dette skal også ses i sammenhæng med tiltagene, der sikrer dataadskillelse og som ofte vil forfølge samme formål. Se afsnit 5.9.

Netvirksomhederne kommer i besiddelse af flere forskellige oplysninger af kommerciel følsom karakter. Det er derfor vigtigt, at netvirksomhederne er opmærksomme på hvilke kommercielt følsomme oplysninger, der modtages.

Se eksempler på kommercielt følsomme oplysninger i netvirksomhedsvejledningens afsnit 6.2.1.1.

Eksempler på tiltag, der sikrer ikkediskriminerende videregivelse af kommercielt følsomme oplysninger

- Procedurer for hvordan relevante oplysninger håndteres og i givet fald offentliggøres/videregives på ikkediskriminerende måde.
- Uddannelsestiltag om ikke diskrimination for de medarbejdere, som skal videregive data.

Eksempler på hvad der kan beskrives i programmet ift. procedurer der sikrer fortrolig modtagelse og behandling af kommercielt følsomme oplysninger

- Uddannelsestiltag hvor medarbejdere undervises i hvordan modtagelse og behandling af kommercielt følsomme oplysninger håndteres.
- Procedurer, der sikrer at alle medarbejdere i virksomheden er bekendt med, hvad der er kommercielt følsomme oplys-

ninger- f.eks. ved at virksomheden altid har en opdateret liste over disse.

- Fortrolighedsklausuler i ansættelseskontrakter og aftaler med eksterne medarbejdere samt samhandelsaftaler.

5.11 Forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger om netvirksomhedens egne aktiviteter

Netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der forhindrer, at oplysninger om virksomhedens egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde. Se boks 14.

Boks 14

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 13, og Bilag 2, nr. 13 indeholder begge følgende enslydende bestemmelse:

13) De tiltag der skal forhindre, at oplysninger om virksomhedens egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde, jf. § 84 a, stk. 1, i lov om elforsyning. Programmet skal herunder nærmere beskrive de oplysninger, hvis videregivelse ikke må ske på en diskriminerende måde, samt de procedurer, der skal overholdes for at sikre mod videregivelse på en diskriminerende måde.

Det fremgår af Elforsyningslovens § 84 a, stk. 1, 2. led, at kollektive elforsyningsvirksomheder skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde.

Formålet er det samme som beskrevet i afsnit 5.10.

Se eksempler på forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger i netvirksomhedsvejledningens afsnit 6.2.1.1.

Eksempler på tiltag, der sikrer, at forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger om virksomhedens egne aktiviteter bliver videregivet på en ikkediskriminerende måde.

- Netvirksomheden kan udfærdige en liste over virksomhedens egne forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger

- Procedurer for hvordan virksomhedens egne de forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger håndteres og i givet fald videregives på ikke-diskriminerende måde.
- Uddannelsestiltag om ikkediskrimination for de medarbejdere, som skal videregive data.

5.12 Ikkediskriminerende adgang til data

IO-programmet skal indeholde tiltag, der sikrer, at alle berettigede parter har ikke-diskriminerende adgang til data. Se boks 15.

Boks 15

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 14, og Bilag 2, nr. 14 indeholder begge følgende enslydende bestemmelse:

14) De tiltag der skal sikre, at netvirksomheden forvalter data i overensstemmelse med § 84 a, stk. 3, i lov om elforsyning, herunder beskrive de tiltag, der sikrer, at alle berettigede parter har ikkediskriminerende adgang til oplysninger vedrørende netvirksomhedens aftennumre på tydelige og lige vilkår.

Det fremgår af Elforsyningslovens § 84, stk. 3, at netvirksomheder skal sikre, at alle berettigede parter har ikkediskriminerende adgang til data, som netvirksomhederne forvalter, på tydelige og lige vilkår. Netvirksomheden skal således beskrive tiltag, der sikrer dette.

Netvirksomheden skal i den forbindelse også beskrive tiltag, der sikrer, at alle berettigede parter har ikkediskriminerende adgang til oplysninger vedrørende netvirksomhedens aftennumre på tydelige og lige vilkår.

Netvirksomhederne deltager i dataforvaltning via indberetninger af måledata fra netvirksomhedernes aftennumre i datahubben.

Det bemærkes, at netvirksomheden altid vil skulle overholde de til enhver tid gældende regler efter Databeskyttelsesforordningen (GDPR) og supplerende dansk databeskyttelseslovgivning.⁹

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at alle berettigede parter har ikke-diskriminerende adgang til data, herunder oplysninger vedrørende netvirksomhedens aftennumre

- Procedurer for/undervisning i hvordan adgang til data håndteres og i givet fald offentliggøres eller videregives på ikke-diskriminerende måde.
- Der kan i forbindelse med ovenstående tiltag/procedurer etableres særlige retningslinjer, der sikrer en ikkediskriminerende adgang til berettigede parter til oplysninger vedrørende netvirksomhedens aftennumre.
- Procedurer for/undervisning i hvordan det sikres, at adgangen sker på tydelige og lige vilkår

5.13 Netvirksomhedens særskilte identitet

IO-programmet skal indeholde tiltag, der sikrer, at netvirksomheden er identitetsmæssigt adskilt fra virksomheder, som er vertikalt integreret med netvirksomheden. IO-programmet skal også indeholde tiltag, der sikrer, at netvirksomhedens særskilte identitet opretholdes, når netvirksomheden vælger at outsource sit arbejde. Se boks 16.

Boks 16

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 15 og 16, og Bilag 2, nr. 15 og 16 indeholder begge følgende enslydende bestemmelser:

15) De tiltag der skal sikre, at netvirksomheder er identitetsmæssigt adskilt fra virksomheder, som er vertikalt integreret med netvirksomheden, og at der ikke i øvrigt i den vertikalt integrerede netvirksomheds kommunikationsarbejde og identitetsstrategier skabes uklarheder om netvirksomhedens særskilte identitet. Netvirksomheden skal herunder beskrive de tiltag, der skal sikre retlig og faktisk råderet over netvirksomhedens hjemmeside og oplysninger, som netvirksomheden lader andre uden for netvirksomheden anvende, jf. § 20 b, stk. 1, i lov om elforsyning. Dette punkt kan undlades, hvis netvirksomheden ikke er vertikalt integreret, jf. § 5, nr. 34, i lov om elforsyning.*

16) De tiltag der skal sikre, at andre, der udfører opgaver for netvirksomheden, ved opgavens udførelse anvender en identitet, som adskiller sig fra de identiteter, som i øvrigt anvendes af virksomheder, som er vertikalt integreret med netvirksomheden, jf. § 20 b, stk. 2, i lov om elforsyning. Dette punkt kan undlades, hvis netvirksomheden ikke er vertikalt integreret, jf. § 5, nr. 34, i lov om elforsyning.*

Formålet med reglerne om særskilt identitet er at styrke konkurrencen i forhold til konkurrenceudsatte aktiviteter og sikre mod visse former for indirekte markedsføring.

Vertikal integration foreligger, når selskabskonstruktionen består af en virksomhed eller gruppe af virksomheder, som den eller de samme fysiske eller juridiske personer har ret til direkte eller indirekte at øve kontrol over, og som mindst driver enten transmissions- eller netvirksomhed og mindst enten elproduktions- eller elhandelsvirksomhed, jf. elforsyningslovens § 5, nr. 36.

Kravet om identitetsmæssig adskillelse sikres bl.a. ved, at en netvirksomheds navn og logo er adskilt fra de øvrige virksomheder i koncernen. Det skal derudover være klart for forbrugeren, at en netvirksomheds informationer og ydelser er adskilt fra koncernens eller virksomhedernes organisering af øvrige aktiviteter, herunder elhandel og elproduktion.

Netvirksomheder skal også sikre, at andre, der udfører opgaver for netvirksomheden, ved opgavens udførelse anvender en identitet, som adskiller sig fra de identiteter, som i øvrigt anvendes af virksomheder, som er vertikalt integreret med netvirksomheden.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke skabes uklarhed om netvirksomheders særskilte identitet:

- Procedure for, hvem der er ansvarlige for at sikre, at netvirksomhedens navn og logo ikke kan forveksles med vertikalt integrerede selskabers navn og logo, herunder elhandels- og elproduktionsselskaber, samt undervisning af de involverede medarbejdere.
- Procedure for, hvem der er ansvarlige for at sikre, at der ikke i øvrigt i netvirksomhedens kommunikationsarbejde og identitetsstrategier skabes uklarhed om netvirksomhedens særskilte identitet, herunder undervisning af de involverede medarbejdere.
- Procedurer for hvordan virksomheden identificerer/præsenterer sig: Presse, hjemmeside, sociale medier, telefonnummer m.v., herunder foranstaltninger, der sikrer at relevante medarbejdere er bekendt med denne.

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke skabes uklarhed om netvirksomheders særskilte identitet ved outsourcing

- Procedure, der sikrer vilkår i kontrakter, som netvirksomheder indgår med andre selskaber om, at aftaleparten skal overholde kravet om særskilt identitet, og hvordan det konkret efterleves i praksis, herunder foranstaltninger, der sikrer at relevante medarbejdere er bekendt med denne.
- Netvirksomheden udpeger bestemte personer, der er ansvarlige for at vejlede og besvare evt. spørgsmål vedrørende særskilt identitet fra kontraktparten.

Kravet om identitetsmæssig adskillelse for netvirksomheder gælder ikke i forhold til en række nærmere angivne virksomheder, jf. Elforsyningslovens § 20 b, stk. 3.¹⁰

En netvirksomhed behøver ikke i IO-programmet at beskrive tiltag, der sikrer overholdelsen af kravene til særskilt identitet i det omfang, netvirksomheden ikke er vertikalt integreret. Det skal dog fremgå af programmet, hvis dette er tilfældet.

5.14 Kontrol af IO-programmet og beskrivelse af øvrige forhold i programmet

Det er et krav, at netvirksomheden i sit IO-program beskriver, hvordan virksomheden kontrollerer, at programmet reelt bliver gennemført. Kontrollen spiller tæt sammen med de procedurer om gennemførelsen af programmet, som er nævnt nedenfor i afsnit 7.1, herunder afrapportering om overtrædelser og klare procedurer for håndtering af overtrædelser.

Herudover skal netvirksomheden i sit IO-program beskrive, hvordan den sikrer den overvågningsansvarliges uafhængighed. Se i øvrigt afsnit 7.2.

Forsyningstilsynet kan kræve, at IO-programmet indeholder en beskrivelse af øvrige forhold, som er nødvendige for at forhindre diskriminerende adfærd.

Se boks 17.

Boks 17

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder § 3 og § 4:

§ 3. En netvirksomheds interne overvågningsprogram skal beskrive, hvordan virksomheden gennemfører en passende kontrol af programmet, herunder hvordan den overvågningsansvarliges uafhængighed sikres, jf. § 6.

§ 4. Forsyningstilsynet kan kræve, at en netvirksomheds interne overvågningsprogram skal indeholde beskrivelse af forhold ud over de §§ 2 og 3 nævnte, i det omfang dette er påkrævet for

at forhindre diskriminerende adfærd i den pågældende virksomhed.

Eksempler på hvad, der kan fremgå af IO-programmet for at leve op til kravet om at beskrive, hvordan netvirksomheden gennemfører en passende kontrol af programmet

- Procedurer, der sikrer løbende og hurtig rapportering af evt. fravigelser af IO-programmet og håndtering af disse.
- Interne og/eller eksterne audits ift. reglernes faktiske overholdelse.
- Kontrollen med regeloverholdelse på IO-området integreres med virksomhedens arbejde (procedurer) i relation til certificeringer og kvalitetssystemer.
- Etablering af whistle-blower ordning.
- Udpege ansvarlige for gennemførsel af programmets delelementer.
- Procedurer for samarbejde med den overvågningsansvarlige. Det kan f.eks. være ved nedsættelse af udvalg og koordineringsforum med den overvågningsansvarlige.

Eksempler på, hvad skal IO-programmet kan indeholde for at leve op til kravet om at beskrive, hvordan virksomheden sikrer den overvågningsansvarliges uafhængighed

- Kriterier for uafhængighed i forbindelse med udpegning af den overvågningsansvarlige.
- Den overvågningsansvarlige underskriver en erklæring om, at denne ikke har nogen stilling, noget ansvar, nogen interesser eller noget forretningsforhold i eller med virksomheder, som netvirksomheden er selskabsmæssigt forbundet med.

- Procedurer, der sikrer, at netvirksomheden hurtigst muligt vælger en anden person til at varetage rollen som overvågningsansvarlig - i tilfælde af brud med uafhængighedskravet.

6 Særlige krav til netvirksomheder med over eller under 100.000 kunder

6.1 Specielle minimumskrav til IO-programmet for netvirksomheder med over 100.000 kunder

Det interne overvågningsprogram for en stor netvirksomhed skal - ud over de krav, der gælder fælles for både store og mindre netvirksomheder - som minimum beskrive en række tiltag i forhold til en række specielle punkter, som fremgår af bilag 1 til IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder. Disse tiltag skal sammen med de øvrige forpligtelser i IO-programmet være egnede til at forhindre diskriminerende adfærd.

6.1.1 Habilitet – ad direktion, ledende medarbejdere, og bestyrelsesmedlemmer

Store netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der skal være egnede til at sikre, at netvirksomhedernes direktion, ledende medarbejdere, og bestyrelsesmedlemmer overholder reglerne om habilitet. Se boks 18.

Boks 18

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 1:

1) De tiltag, der skal sikre, at kravene om habilitet, jf. § 5, stk. 1-3, i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (netvirksomhedsbekendtgørelsen), er opfyldt, herunder en redegørelse for, hvordan arbejdsdelingen mellem bestyrelsen og direktionen som fastlagt i dokumentationen i henhold til § 5, stk. 7, i netvirksomhedsbekendtgørelsen, understøtter netvirksomhedens selvstændige og uafhængige beslutningskompetence og neutral adfærd. Beskrivelse af tiltag angående § 5, stk. 2 og 3, kan undlades, i det omfang, netvirksomheden er omfattet af undtagelserne i §§ 8 eller 9 i netvirksomhedsbekendtgørelsen og har underrettet Forsyningstilsynet herom.

Netvirksomhedsbekendtgørelsens regler indebærer et forbud mod personsammenfald, så de nævnte personer ikke direkte eller indirekte må deltage i driften eller ledelsen af en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der varetager visse kommercielle aktiviteter.

Store netvirksomheder skal også udarbejde en **redegørelse** for, hvordan den arbejdsdeling mellem bestyrelsen og direktionen, som er beskrevet i dokumentationen efter § 5, stk. 7, i netvirksomhedsbekendtgørelsen, understøtter netvirksomhedens selvstændige og uafhængige beslutningskompetence og neutral adfærd. Netvirksomheden skal i den forbindelse være opmærksom på, at det ved væsentlige ændringer af arbejdsdelingen mellem bestyrelsen og direktion, efter en konkret vurdering også kan være nødvendigt at ændre IO-programmet.

Undtagelse

En netvirksomhed behøver ikke at beskrive tiltag til sikring af overholdelsen af habilitetsreglerne i det omfang, netvirksomheden er omfattet af undtagelserne i netvirksomhedsbekendtgørelsens §§ 8 eller 9 og har underrettet Forsyningstilsynet herom.

Såfremt netvirksomheden er omfattet af undtagelserne, skal dette fremgå af IO-programmet.

Læs mere om habilitetsreglerne i afsnit 3, specielt afsnit 3.1.1 - 3.1.4 og afsnit 3.2.2 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Eksempler på tiltag, der kan være egnede til at sikre, at kravene om habilitet bliver overholdt

- Procedurer godkendt af bestyrelsen for udnævnelser af medlemmer af direktion, ledende medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer, der sikrer, at reglerne om habilitet overholdes.
- Retningslinje for hvem, der har ansvar for, at medlemmer af direktion, ledende medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer ikke har dobbeltroller i netvirksomheden og de relevante selskabsmæssigt forbundne virksomheder, der f.eks. varetager elhandel. Herunder hvor ofte, der følges op på dette.
- Erklæringer vedrørende habilitet fra medlemmer af direktion, ledende medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer i forbindelse med udnævnelse og som fremsendes til den overvågningsansvarlige.
- Retningslinje for hvem, der har ansvar for, at udarbejde og, når relevant, opdatere redegørelse for, hvordan arbejdsdelingen mellem bestyrelsen og direktionen, understøtter netvirksomhedens selvstændige og uafhængige beslutningskompetence og neutral adfærd og indsende denne til Forsyningstilsynet.

6.1.2 Ledelsespersoners uafhængighed i forhold til erhvervmæssige interesser

Store netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der skal være egnede til at sikre, at medlemmer af netvirksomhedens direktion og dennes ledende medarbejdere kan handle uafhængigt af erhvervmæssige interesser i en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der:

1. varetager en konkurrenceudsat elektricitetsaktivitet,
2. udfører opgaver for netvirksomheden og ikke er en virksomhed med bevilling til netvirksomhed, eller
3. direkte eller indirekte ejer andele eller deltager i en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der er nævnt i nr. 1 eller 2.

Se boks 19.

Boks 19

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 1, nr. 4:

4) De tiltag, der skal sikre, at medlemmer af netvirksomhedens direktion og netvirksomhedens ledende medarbejder kan handle uafhængigt fra erhvervsmæssige interesser, jf. § 6 i netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Reglerne i Netvirksomhedsbekendtgørelsens § 6 om ledelsespersoners uafhængighed i forhold til erhvervsmæssige interesser supplerer reglerne om ledelsens habilitet og har til formål at sikre, at ledelsens habilitet heller ikke vil blive påvirket af andre forhold, der er relateret til disse ledelsesmedlemmers erhvervsmæssige interesser.

Læs mere om ledelsespersoners uafhængighed i forhold til erhvervsmæssige interesser i afsnit 3.2.3.1 og 3.2.3.2 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Eksempler på tiltag, der kan være egnede til at sikre direktionsmedlemmer og ledende medarbejders uafhængighed i forhold til erhvervsmæssige interesser

- Retningslinjer inkl. kontrolforanstaltninger for aflønning af direktion og ledende medarbejdere i netvirksomheden, hvoraf det også fremgår, at denne aflønning ikke direkte eller indirekte afhænger af resultater i en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der er nævnt i § 6, stk. 1, nr. 1-3 i netvirksomhedsbekendtgørelsen.
- Retningslinjer, der fastlægger, at direktionsmedlemmer og ledende medarbejdere skal orientere den interne overvågningsansvarlige om forhold, der kan påvirke deres uafhængighed i forhold til erhvervsmæssige interesser med henblik på foranstaltninger for at bringe dette til ophør.
- Retningslinjer for hvem i netvirksomheden, der er ansvarlig for procedurer for direktionsmedlemmers og ledende medarbejders skifte i ansættelse mellem netvirksomheden og en selskabsmæssigt forbundet, herunder instruktion i hvilke forhold de pågældende skal være opmærksomme på.

6.2 Specielle minimumskrav til IO-programmet for netvirksomheder med under 100.000 kunder

Det interne overvågningsprogram for en mindre netvirksomhed skal - ud over de krav, der gælder for både store og mindre netvirksomheder - som minimum beskrive en række tiltag i forhold til en række specielle punkter, som fremgår af bilag 2 til IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder. Disse tiltag skal sammen med de øvrige forpligtelser i IO-programmet være egnede til at forhindre diskriminerende adfærd. Se boks 3 ovenfor.

6.2.1 Adskilte bestyrelsesmøder under andet formandskab

Mindre netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der skal være egnede til at sikre overholdelsen af kravet om, at bestyrelsesmøder for netvirksomheden skal foregå under et andet formandskab og tidsmæssigt adskilt fra de bestyrelsesmøder, der holdes for en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der:

1. varetager en konkurrenceudsat elektricitetsaktivitet,
2. udfører opgaver for netvirksomheden og ikke er en virksomhed med bevilling til netvirksomhed, eller
3. direkte eller indirekte ejer andele eller deltager i en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der er nævnt i nr. 1 eller 2.

(herefter benævnt: *Relevante kommercielle aktiviteter*)

Se boks 20.

Boks 20

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 2, nr. 3:

3) De tiltag, der skal sikre, at kravet om særskilte bestyrelsesmøder med adskilt formandskab, jf. § 7, stk. 5, i netvirksomhedsbekendtgørelsen, overholdes.

Eksempler på tiltag, der kan være egnede til at sikre, at bestyrelsesmøder for netvirksomheden foregår under et andet formandskab og tidsmæssigt adskilt, fra de bestyrelsesmøder, der holdes for en selskabsmæssigt forbundet virksomhed

- Retningslinjer for tidsmæssigt adskilt afholdelse af bestyrelsesmøder, hvis en lille netvirksomheds bestyrelse også varetager sin bestyrelsesfunktion for en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der udfører relevante kommercielle aktiviteter.
- Procedurer, der sikrer, at formand og næstformand for bestyrelsen for netvirksomheden ikke er de samme, som er formand og næstformand for den selskabsmæssigt forbundne virksomhed, der udfører relevante kommercielle aktiviteter.

Undtagelse

Tiltag er kun relevant i de tilfælde hvor netvirksomhedens bestyrelse også varetager sin bestyrelsesfunktion for en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der udfører relevante kommercielle aktiviteter.

Læs mere om adskilte bestyrelsesmøder under andet formandskab i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen, afsnit 4.2.2.

6.2.2 Direktør afsætter tid til opretholdelse af netvirksomheden som separat virksomhed

Hvis en mindre netvirksomheds direktion varetages af et medlem af direktionen for en selskabsmæssigt forbundet virksomhed, der varetager relevante kommercielle aktiviteter, skal netvirksomheden dokumentere, at pågældende person afsætter tid til opretholdelse af netvirksomheden som separat virksomhed. I den forbindelse bør det kunne dokumenteres, at der både er tid og arbejdsgange, der tydeliggør, hvornår direktøren agerer som ledelse for netvirksomheden. Mindre netvirksomheder skal iværksætte tiltag, der skal være egnede til at sikre overholdelsen af dette krav. Se boks 21.

Boks 21

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder, Bilag 2, nr. 4:

4) De tiltag, der skal sikre, at kravet om afsættelse af tid til netvirksomhedens direktion, jf. § 7, stk. 6, i netvirksomhedsbekendtgørelsen, overholdes.

Læs mere om tid til opretholdelse af netvirksomheden som separat virksomhed af afsnit 4.2.3 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen.

Eksempler på tiltag, der kan være egnede til at sikre overholdelsen af kravet om, at direktøren afsætter tid til opretholdelse af netvirksomheden som separat virksomhed

- En beskrivelse af direktørens opgaver, som er godkendt af bestyrelsen, hvori tid og arbejdsgange, der tydeliggør, hvornår direktøren agerer som ledelse for netvirksomheden er angivet.
- En beskrivelse af direktørens øvrige opgaver som medlem af direktionen for den selskabsmæssigt forbundne virksomhed, herunder, hvem der er ansvarlig for at tilvejebringe denne.

7 Gennemførelse og kontrol af programmet - overvågningsansvarlig

7.1 Gennemførelse og kontrol af programmet

En netvirksomhed har pligt til at sørge for, at dens IO-program reelt bliver gennemført, herunder at der gennemføres en passende kontrol af programmet. Se boks 22.

Boks 22

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder § 5:

§ 5. Netvirksomheden skal sikre, at programmet gennemføres, herunder at der gennemføres en passende kontrol af programmet.

Gennemførelsen består i den faktiske realisering af de enkelte tiltag, der er indeholdt i netvirksomhedens program, jf. gennemgangen ovenfor i afsnit 4, 5 og 6, herunder afrapportering om fravigelser og klare procedurer for håndtering af disse.

Det skal i IO-programmet beskrives, hvordan kontrollen af netvirksomhedens IO-program bliver gennemført. Se ovenfor i afsnit 5.14.

Eksempler på hvad, der kan fremgå af IO-programmet for at leve op til kravet om at sikre gennemførelsen af programmet samt en beskrivelse af, hvordan netvirksomheden gennemfører en passende kontrol af programmet

- Interne og/eller eksterne audits ift. reglernes faktiske overholdelse.
- Kontrollen med regeloverholdelse på IO-området integreres med virksomhedens arbejde (procedurer) i relation til certificeringer og kvalitetssystemer.
- Etablering af whistle-blower ordning
- Udpege ansvarlige for gennemførelse af programmets delelementer.
- Procedurer for samarbejde med den overvågningsansvarlige. Det kan f.eks. være ved nedsættelse af udvalg og koordineringsforum med den overvågningsansvarlige.

- Procedurer, der sikrer løbende og hurtig rapportering af evt. fravigelser af IO-programmet og håndtering af disse.

7.2 Den overvågningsansvarlige

7.2.1 Krav om uafhængighed

En netvirksomhed skal udpege en overvågningsansvarlig, som er uafhængig. Se boks 23.

Boks 23

Elforsyningslovens § 20 a, stk. 2:

Virksomhederne nævnt i stk. 1 skal udpege en overvågningsansvarlig, som er uafhængig. Den uafhængige overvågningsansvarlige må ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogen interesser eller noget forretningsforhold i eller med eventuelle tilknyttede og associerede virksomheder samt i eller med virksomheder, der kontrolleres af samme virksomhedsdeltagere, jf. dog stk. 3.

...

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder § 6:

En netvirksomhed skal udpege en overvågningsansvarlig, som er uafhængig, jf. § 20 a, stk. 2, i lov om elforsyning.

Stk. 2. En netvirksomhed, der har 100.000 tilsluttede elkunder eller mere, skal have en overvågningsansvarlig, der er ansat i netvirksomheden.

Stk. 3. Den uafhængige overvågningsansvarlige for en netvirksomhed må ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogen interesser eller noget forretningsforhold i eller med virksomheder, som netvirksomheden er selskabsmæssigt forbundet med, jf. § 3 i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter.

Stk. 4. En netvirksomheds overvågningsansvarlig må ikke indgå i direktionen eller bestyrelsen for netvirksomheden.

Stk. 5. Stk. 3 er ikke til hinder for, at to eller flere netvirksomheder med mindre end 100.000 tilsluttede elkunder hver, eller distributionsselskaber omfattet af lov om gasforsyning udpeger den samme overvågningsansvarlige. Stk. 3 er heller ikke til hinder for, at en netvirksomhed med mindre end 100.000 tilsluttede elkunder, der er selskabsmæssigt forbundet med en netvirksomhed med 100.000 tilsluttede elkunder eller mere, udpeger den

overvågningsansvarlige, der er ansat i sidstnævnte virksomhed, jf. stk. 2.

Netvirksomheder, der har 100.000 tilsluttede elkunder eller mere, skal have en uafhængig overvågningsansvarlig, der er ansat i netvirksomheden.

For netvirksomheder med mindre end 100.000 tilsluttede elkunder forudsætter uafhængighedskravet ikke, at der udpeges en ekstern overvågningsansvarlig, men disse netvirksomheder har dog mulighed for dette.

Ansættelse af den uafhængige overvågningsansvarlige i netvirksomheden medfører bl.a. en bedre indsigt i de konkrete forhold og arbejdsgange i netvirksomheden, herunder ved den daglige drift af virksomheden. Dette er vigtigt for at kunne identificere og afbøde mulige problemområder og kontrollere overholdelsen af det interne overvågningsprogram.

Ved vurderingen af, om en netvirksomhed falder over eller under grænsen på de 100.000 tilsluttede elkunder medtælles i denne sammenhæng alene kunder for den enkelte netvirksomhed.

Forsyningstilsynets tilsyn med den overvågningsansvarliges ansættelsesforhold indebærer alene en kontrol af, hvor den overvågningsansvarlige er ansat.

Dokumentationen heraf vil eksempelvis kunne bestå i et uddrag fra et bestyrelsesreferat, hvor beslutningen om ansættelse er blevet truffet. Foreligger sådan et bestyrelsesreferat ikke, kan virksomheden dokumentere dette ved at sende relevant uddrag af en ansættelseskontrakt til Forsyningstilsynet, hvor oplysninger, der ikke er relevante, er overstreget.

Den overvågningsansvarlige for en netvirksomhed må ikke have nogen stilling, noget ansvar, nogen interesser eller noget forretningsforhold i eller med virksomheder, som netvirksomheden er selskabsmæssigt forbundet med, jf. § 3 i netvirksomhedsbekendtgørelsen. Læs mere om begrebet selskabsmæssigt forbundet virksomhed i afsnit 2.2 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen.

To eller flere netvirksomheder med mindre end 100.000 tilsluttede elkunder hver kan dog udpege den samme overvågningsansvarlige. En mindre netvirksomhed, der er selskabsmæssigt forbundet med en stor netvirksomhed, kan også udpege den overvågningsansvarlige, som er ansat i den store netvirksomhed.

Den overvågningsansvarlige må ikke indgå i direktionen eller bestyrelsen for netvirksomheden.

Eksempler på, hvad IO-programmet kan indeholde for at leve op til kravet om at beskrive, hvordan virksomheden sikrer den overvågningsansvarliges uafhængighed

- Netvirksomheden vedtager kriterier for uafhængighed i forbindelse med udpegning overvågningsansvarlige.

- Den overvågningsansvarlige underskriver en erklæring om, at pågældende ikke har nogen stilling, noget ansvar, nogen interesser eller noget forretningsforhold i eller med virksomheder, som netvirksomheden er selskabsmæssigt forbundet med.
- Procedurer, der sikrer, at netvirksomheden, i tilfælde af brud med uafhængighedskravet, hurtigst muligt vælger en anden person til at varetage rollen som overvågningsansvarlig.

7.2.2 Den overvågningsansvarliges kvalifikationer

Den overvågningsansvarlige skal, uanset om denne er ansat i netvirksomheden eller ej, have relevant indsigt i netvirksomhedsdrift og kendskab til reglerne i elforsyningslovgivningen således, at der sikres en uafhængig varetagelse af netvirksomhed og neutral adfærd. Se boks 24.

Boks 24

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder § 7:

§ 7. En netvirksomheds overvågningsansvarlig skal til varetagelse af sine opgaver have relevant indsigt i netvirksomhedsdrift og kendskab til reglerne i lov om elforsyning og regler fastsat i medfør af loven for sikring af uafhængig varetagelse af netvirksomhed og neutral adfærd.

Den overvågningsansvarlige skal være kvalificeret til at varetage sin opgave. Dette forudsætter en grundlæggende forståelse af, hvad opgaven med at varetage netvirksomhed indebærer, herunder netvirksomhedens rolle som aktør i elmarkedet, de delaktiviteter, som opgaven med varetagelse af netvirksomhed består af, grundlæggende processer, forretningsgange mv. Det forudsætter endvidere kendskab til de relevante lovgivningsmæssige rammer til sikring af uafhængig varetagelse af netvirksomhed og neutral adfærd.

Dette krav til den overvågningsansvarliges kvalifikationer udelukker ikke i sig selv rekruttering af branchesterne kandidater, men det vil skulle sikres, at den pågældende person har de generelle kompetencer, der sætter denne i stand til at varetage opgaven som overvågningsansvarlig. Det vil også skulle sikres, at personen oplæres tilstrækkelig i netvirksomhedsspecifikke forhold, herunder de reguleringsmæssige krav, for at kunne varetage opgaven som intern overvågningsansvarlig. Endvidere skal det sikres, at en (branche-)ekstern kandidat får tilstrækkelig indsigt i de konkrete forhold og arbejdsgange i netvirksomheden, herunder den daglige drift af virksomheden til at kunne identificere og afbøde mulige problemområder og kontrollere overholdelsen af det interne overvågningsprogram.

Netvirksomheden vurderer i forbindelse med udpegning af en kandidat, både en der er ansat i virksomheden eller en ekstern, hvorvidt denne har de kvalifikationer, der kræves, jf. ovenfor. Forsyningstilsynet skal ikke godkende den konkrete kandidat. Dog skal netvirksomheden kunne redegøre for, at den udpegede

overvågningsansvarlige er kvalificeret, jf. kravene hertil. Årsberetningen skal indeholde en redegørelse for den udpegede overvågningsansvarliges kvalifikationer. Se nærmere i afsnit 8.1.

7.2.3 Den overvågningsansvarliges beføjelser

Den overvågningsansvarlige har en række beføjelser og skal afrapportere både til bestyrelsen og direktionen. Se boks 25.

Boks 25

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder:

§ 8. Den overvågningsansvarlige skal afrapportere til både bestyrelsen og direktionen.

Stk. 2. Den overvågningsansvarlige skal have beføjelse til at udtale sig direkte til bestyrelsen.

Stk. 3. Den overvågningsansvarlige skal til varetagelse af sin opgave have adgang til alle nødvendige oplysninger hos netvirksomheden og de virksomheder, som netvirksomheden er selskabsmæssigt forbundet med, jf. § 3 i bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter.

Stk. 4. Den overvågningsansvarlige kan klage til Forsyningstilsynet over manglende adgang til at udtale sig direkte til bestyrelsen, jf. stk. 2. Den overvågningsansvarlige kan ligeledes klage til Forsyningstilsynet over manglende adgang til nødvendige oplysninger, jf. stk. 3.

Den overvågningsansvarliges afrapportering omfatter bl.a. afgivelse af den årlige årsberetning og en generel orientering om det forløbne år i IO-mæssig sammenhæng, men vil ikke være begrænset hertil. Den overvågningsansvarlige kan på eget initiativ, eller på opfordring af bestyrelsen eller direktionen, underrette bestyrelsen og direktionen i løbet af året, f.eks. hvis der opstår væsentlige interessekonflikter og situationer i strid med overvågningsprogrammet.

Den overvågningsansvarlige har beføjelse til at udtale sig direkte til bestyrelsen.

Den overvågningsansvarlige har adgang til alle nødvendige oplysninger hos netvirksomheden og de virksomheder, som netvirksomheden er selskabsmæssigt forbundet med¹¹.

Således kan den overvågningsansvarlige for at sikre, at pågældende effektivt kan varetage sine opgaver med kontrol af programmet, henvende sig til den fulde kreds af virksomheder, som netvirksomheden efter de materielle regler skal være adskilt fra, og bede om oplysninger, der er nødvendige for kontrollen af programmet.

Den overvågningsansvarlige har ret til at klage til Forsyningstilsynet over manglende adgang til at udtale sig direkte til bestyrelsen og manglende adgang til nødvendige oplysninger.

8 Offentliggørelse af det interne overvågningsprogram

Det til enhver tid gældende interne overvågningsprogram skal offentliggøres, således at det som særskilt dokument er let tilgængeligt på netvirksomhedens hjemmeside, jf. IO-bekendtgørelsens § 1, stk. 2, jf. § 20 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning.

At programmet skal være et særskilt dokument betyder, at det ikke må indarbejdes i f.eks. netvirksomhedens årsrapporter eller IO-årsberetningerne.

At det interne overvågningsprogram skal være let tilgængeligt på hjemmesiden medfører, at skal være skal være nemt at søge frem via hjemmesidens menu eller lignende.

9 Årsberetning

9.1. Krav til årsberetningens indhold

En netvirksomhed skal offentliggøre en årsberetning for hvert kalenderår med en redegørelse for gennemførelse af det interne overvågningsprogram. Se boks 26.

Boks 26

Elforsyningslovens § 20 a, stk. 1, 2. pkt.:

En årsberetning med en beskrivelse af programmet samt kontrollen af dette skal offentliggøres og anmeldes til Forsynings-tilsynet.

...

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder § 9:

Virksomheden skal offentliggøre en årsberetning for hvert kalenderår med en redegørelse for gennemførelse af det interne overvågningsprogram i det forløbne år for hvert af punkterne i programmet, herunder en beskrivelse af ændringer i det interne overvågningsprogram og den foretagne kontrol. Årsberetningen skal endvidere redegøre for den udpegede overvågningsansvarliges uafhængighed.

Stk. 2. Årsberetningen skal endvidere indeholde:

1) En vurdering af, om programmet punkt for punkt og samlet set sikrer ikke-diskriminerende adfærd, herunder uafhængig beslutningstagning og neutral adfærd i netvirksomheden.

2) Hvis relevant, en beskrivelse af, om der i perioden, som årsberetningen dækker, er kommet nye risikoområder, og hvordan disse er adresseret i overvågningsprogrammet og programmets gennemførelse.

3) En redegørelse for den udpegede overvågningsansvarliges kvalifikationer i henhold til § 7.

Årsberetningen skal indeholde følgende:

- for hvert kalenderår en redegørelse for gennemførelse af det interne overvågningsprogram i det forløbne år for hvert af punkterne i programmet, herunder
 - en beskrivelse af ændringer i det interne overvågningsprogram og
 - en beskrivelse den foretagne kontrol,
- en redegørelse for den udpegede overvågningsansvarliges uafhængighed,
- en vurdering af, om programmet punkt for punkt og samlet set sikrer ikkediskriminerende adfærd, herunder uafhængig beslutningstagning og neutral adfærd i netvirksomheden,
- hvis relevant, en beskrivelse af, om der i perioden, som årsberetningen dækker, er kommet nye risikoområder, og hvordan disse er adresseret i overvågningsprogrammet og programmets gennemførelse, og
- en redegørelse for den udpegede overvågningsansvarliges kvalifikationer i henhold til § 7.

Kravet om, at netvirksomheden i årsberetningen foretager en vurdering af, om overvågningsprogrammet punkt for punkt og samlet set sikrer ikkediskriminerende adfærd, understøtter det generelle løbende fokus på, at der er et tilstrækkeligt dækkende internt overvågningsprogram, og at dette gennemføres, uafhængigt af, om der er kommet nye risikoområder til eller ej. Årsberetningen er således et værktøj til at identificere evt. ”huller” i overvågningsprogrammet.

Kravet om at årsberetningen skal indeholde en beskrivelse af, om der i perioden, som årsberetningen dækker, er kommet nye risikoområder, og hvordan disse er adresseret i overvågningsprogrammet og programmets gennemførelse medfører således en særlig anledning til at efterprøve overvågningsprogrammets tilstrækkelighed. Nye risikoområder kan eksempelvis være til stede, hvis netvirksomheden indgår i en koncern, og der påbegyndes nye aktiviteter i koncernen eller der sker fusionering med andre koncerner eller tilsvarende opsplittings. Dette bør netvirksomheden forholde sig til ved at overveje, hvorvidt de allerede eksisterende procedurer, instrukser m.v. og deres gennemførelse er tilstrækkeligt dækkende, eller om der i givet fald er anledning til at ændre/styrke det interne overvågningsprogram og dets gennemførelse for at tage højde for den nye situation.

Årsberetningen skal indeholde en beskrivelse af de nye/ændrede områder, resultatet af evalueringen af de gældende procedurer, og hvordan der i givet fald er eller vil blive fulgt op herpå ved ændring af overvågningsprogrammet.

Kravene i IO-bekendtgørelsens § 9, stk. 2 finder anvendelse for årsberetninger for kalenderåret 2024 og frem.

9.2 Formelle krav til årsberetningen

Der gælder en række formelle krav til en netvirksomheds årsberetning. Se boks 27.

Boks 27

IO-bekendtgørelsen for netvirksomheder § 10 og § 11:

§ 10. Årsberetningen, der skal udarbejdes af den overvågningsansvarlige, skal dateres og underskrives af virksomhedens bestyrelse, direktør og den uafhængige overvågningsansvarlige.

§ 11. Årsberetningen for et kalenderår skal offentliggøres og anmeldes til Forsyningstilsynet senest den 1. juni i det følgende kalenderår.

Bekendtgørelse om regler for anmeldelse af priser og betingelser m.v. for elforsyning:

§ 2, stk. 1: De kollektive elforsyningsvirksomheder skal anmelde

nr. 7) årsberetningen for et kalenderår med beskrivelse af det interne overvågningsprogram mod diskriminerende adfærd samt kontrollen af dette, jf. lovens § 20 a, stk. 1, og § 28 b, stk. 1, senest 1. juni i det følgende kalenderår. Inden for samme frist skal der ske offentliggørelse af årsberetningen.

Årsberetningen skal:

- udarbejdes af den overvågningsansvarlige
- dateres og underskrives af virksomhedens bestyrelse, direktør og den overvågningsansvarlige
- offentliggøres og anmeldes til Forsyningstilsynet senest den 1. juni i det følgende kalenderår¹².

Årsberetningen anmeldes ved at indsende den til Forsyningstilsynet via blanket på virk.dk. Se også nærmere vejledning herom på Forsyningstilsynets hjemmeside:

<https://forsyningstilsynet.dk/vejledning-og-indberetning/indberetning-og-anmeldelse/elnetvirksomheder>

Ved samme lejlighed skal netvirksomheder med over 100.000 eller flere tilsluttede elkunder indsende dokumentation, der beskriver arbejdsdelingen mellem bestyrelsen og direktionen, jf. netvirksomhedsbekendtgørelsens § 5, stk. 7.

10 Ikrafttræden og virkning

IO-bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. januar 2024.

Dog får reglerne i forbindelse med dataadskillelse i bilag 1, nr. 11, og bilag 2, nr. 11 først virkning fra 1. januar 2026.

11 Litteratur og kilder

Bekendtgørelse af lov om elforsyning: Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023: Elforsyningsloven (retsinformation.dk)

Lovforslag nr. L 53, Folketinget 2021-22, Forslag til Lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love (Tariffer, udfasning af PSO, forenkling af bevillingskrav for VE-elproduktion, justering af netvirksomheders økonomiske regulering, opfølgning på konkurrenceanalysen, tilbagelevering af digitalt tv-udstyr, m.v.) (folketingstidende.dk)

Høringsbrev:

<https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/ccbc5db3-576f-401f-92de-6352139268b9/Høringsbrev.pdf>

Høringsnotat:

<https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/ccbc5db3-576f-401f-92de-6352139268b9/H%C3%B8ringsnotat.pdf>

Stemmeaftalen af 4. juni 2021 ”En effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificeringen, inkl. bilag 1:

https://kefm.dk/Media/637587571871374251/En%20effektiv%20og%20fremtidssikret%20elinfrastruktur%20til%20underst%C3%B8ttelse%20af%20den%20gr%C3%B8nne%20omstilling%20og%20elektrificeringen_a.pdf

Bilag 1 - En effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificeringen:

https://kefm.dk/Media/637586749178084366/Bilag%201_En%20effektiv%20og%20fremtidssikret%20elinfrastruktur%20til%20underst%C3%B8ttelse%20af%20den%20gr%C3%B8nne%20omstilling%20og%20elektrificeringen.pdf

Forsyningstilsynets vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsens kapitel 2, 3 og 12 (vejledning, juni 2023):

<https://forsyningstilsynet.dk/Media/638273429187070732/Vejledning%20netvirksomhedsbekendtgørelsens%20kap%202%203%20og%2012.pdf>

Forsyningstilsynets vejledning om netvirksomheders særskilte identitet:

<https://forsyningstilsynet.dk/Media/638343421914655666/Vejledning%20om%20netvirksomheders%20s%C3%A6rskilte%20identitet.pdf>

Bilag 1- Overblik over eksempler på tiltag

I skemaet er anført de emner, hvor der er eksempler på tiltag i vejledningen med henblik på et hurtigt overblik.

Vær opmærksom på, at overblikket og boksene med forslag til tiltag ikke kan stå alene, men altid skal læses i sammenhæng med den resterende vejledning.

Habilitet
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at kravet om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer bliver overholdt
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at kravet, om at bestyrelsen samlet skal have tilstrækkelig viden om de lovgivningsmæssige rammer, bliver overholdt
Habilitet - over 100.000 kunder
Eksempler på tiltag, der kan være egnede til at sikre, at kravene om habilitet bliver overholdt
Eksempler på tiltag, der kan være egnede til at sikre direktionsmedlemmer og ledende medarbejderes uafhængighed i forhold til erhvervsmæssige interesser
Habilitet - under 100.000 kunder
Eksempler på tiltag, der kan være egnede til at sikre, at bestyrelsesmøder for netvirksomheden foregår under et andet formandskab og tidsmæssigt adskilt, fra de bestyrelsesmøder, der holdes for en selskabsmæssigt forbundet virksomhed
Eksempler på tiltag, der kan være egnede til at sikre overholdelsen af kravet om, at direktøren afsætter tid til opretholdelse af netvirksomheden som separat virksomhed
Adgang til distributionsnettet
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at adgangen til distributionsnettet sker på lige vilkår for
alle
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at en gennemførelse af vedligeholdelse af nettet sker på en ikkediskriminerende måde
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at gennemførelsen af en udbygning af nettet sker på en
ikkediskriminerende måde
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke sker diskriminering af nettets brugere ved
Nettilslutning
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke sker diskriminering af nettets brugere ved netafbrydelse
Kundekontakt
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke sker favorisering af bestemte selskaber ved kundekontakt
Markedsmæssighed
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at aftaler foreligger skriftligt på aftaletidspunktet

Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at netvirksomhedens aftaler med andre selskaber bliver indgået på markedsmæssige vilkår, og at dokumentationskravene i kapitel 12 i netvirksomhedsbekendtgørelsen overholdes
Regnskabsmæssig adskillelse
Eksempler på tiltag, der sikrer overholdelse af kravet om regnskabsmæssig adskillelse, hvor det er påkrævet efter elforsyningslovens § 47, stk. 3, eller andre regler udstedt i medfør af elforsyningsloven
Selskabsmæssig udskillelse
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at kravet om selskabsmæssig udskillelse bliver overholdt
Kommunikation via datahubben
Eksempler på tiltag, der sikrer overholdelse af kravet om, at kommunikation mellem netvirksomheder og elhandelsvirksomhederne sker via datahubben
Dataadskillelse
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at kravene om dataadskillelse bliver overholdt
Kommercielt følsomme og – forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger
Eksempler på tiltag, der sikrer ikke-diskriminerende videregivelse af kommercielt følsomme oplysninger
Eksempler på hvad der kan beskrives i programmet ift. procedurer der sikrer fortrolig modtagelse og behandling af kommercielt følsomme oplysninger
Eksempler på tiltag, der sikrer, at forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger om virksomhedens egne aktiviteter bliver videregivet på en ikkediskriminerende måde
Ikkediskriminerende adgang til data
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at alle berettigede parter har ikkediskriminerende adgang til data, herunder oplysninger vedrørende netvirksomhedens aftagenumre
Særskilt identitet
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke skabes uklarhed om netvirksomheders særskilte identitet
Eksempler på tiltag, der er egnede til at sikre, at der ikke skabes uklarhed om netvirksomheders særskilte identitet ved outsourcing
Kontrol af IO-programmet
Eksempler på hvad, der kan fremgå af IO-programmet for at leve op til kravet om at beskrive, hvordan netvirksomheden gennemfører en passende kontrol af programmet
Eksempler på hvad, der kan fremgå af IO-programmet for at leve op til kravet om at sikre gennemførelsen af programmet samt en beskrivelse af, hvordan netvirksomheden gennemfører en passende kontrol af programmet
Den overvågningsansvarliges uafhængighed
Eksempler på hvad, IO-programmet <u>kan</u> indeholde for at leve op til kravet om at beskrive, hvordan virksomheden sikrer den overvågningsansvarliges uafhængighed

Forsyningstilsynet, den 1. juli 2024

CARSTEN SMIDT

/ Jon Trap Jespersen

- ¹ Elforsyningsloven, Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023
- ² Bekendtgørelse nr. 1615 af 4. december 2023 om netvirksomheders interne overvågning
- ³ www.kefm.dk/Media/637587571871374251/En%20effektiv%20og%20fremtidssikret%20elinfrastruktur%20til%20understøttelse%20af%20den%20grønne%20omstilling%20og%20elektrificeringen_a.pdf
- ⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/944/EU af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet.
- ⁵ Se i den forbindelse også vejledningen om netvirksomheders særskilte identitet: <https://forsyningstilsynet.dk/vejledning-og-indberetning/vejledninger/2023/vejledning-om-netvirksomheders-saerskilte-identitet>
- ⁶ Bevilling til at drive netvirksomhed og bevilling til at drive transmissionsvirksomhed kan som udgangspunkt ikke gives til samme virksomhed. Ifølge oplysninger fra Energistyrelsen sker dette heller ikke mere.
- ⁷ Gælder for netvirksomheder, der alene eller sammen med andre netvirksomheder inden for samme vertikalt integreret virksomhed har mindre end 100.000 tilsluttede elforbrugere
- ⁸ Se bekendtgørelse nr. 2246 af 29. december 2020, Bekendtgørelse om undtagelse af anlæg og sideordnede aktiviteter fra Elforsyningsloven.
- ⁹ <https://www.datatilsynet.dk/hvad-siger-reglerne/lovgivning>
- ¹⁰ Læs mere om særskilt identitet i Forsyningstilsynets vejledning: <https://forsyningstilsynet.dk/vejledning-og-indberetning/vejledninger/2023/vejledning-om-netvirksomheders-saerskilte-identitet>
- ¹¹ Se nærmere i afsnit 2.2 i vejledning om netvirksomhedsbekendtgørelsen om begrebet selskabsmæssigt forbundet virksomhed.
- ¹² Se også bekendtgørelse om regler for anmeldelse af priser og betingelser m.v. for elforsyning¹) nr. 823 af 27. juni 2014. www.retsinformation.dk/eli/lt/2014/823